

فصل نامه جغرافیا و برنامه ریزی شهری
حشم انداز زاگرس

Journal of Geography and Urban Planning Chashmandaz-E-Zagros

Vol 15 , No 57 , Autumn 2023

p ISSN: e ISSN: 2821-0832

Research Paper

Urban development strategies, development on the approach of improving the quality of life in urban neighborhoods (case study of Borujerd city)

Meghdad saremi: PhD student, Department of Geography and Urban Planning, Islamshahr Branch, Islamic Azad University, Islamshahr, Iran.

Azade arbabi sabzevari*: Assistant Professor, Department of Geography and Urban Planning, Islamshahr Branch, Islamic Azad University, Islamshahr, Iran.

Fateme Adibi Saadinejad: Professor, Department of Geography and Urban Planning, Islamshahr Branch, Islamic Azad University, Islamshahr, Iran.

Received: 2023/ 11/ 07 PPI-21 Accepted: 2024/01/11

Abstract

The history of the urban development strategy goes back to 1991 when the organization of the coalition of cities was established. This organization published its official documents in partnership with the United Nations Center for Human Settlements. The main goal of this article is to implement the four principles (bankability, livability, competitiveness, good urban governance) of the urban development strategy to increase the quality of life of the citizens of Borujerd city. In terms of methodology, the current research is of the survey branch due to its applied-developmental nature and the way of collecting descriptive data. The method of data analysis is measured using SPSS software. The general results of the research showed that the average livability index or the approach of objective and subjective indicators, the average index of good urban governance, the average index of bankability, and the average index of competitiveness in order to improve the quality of life in Borujerd city are lower than 3. So the reason for the unfavorable conditions of the four principles in Borujerd city. This research shows that: development planning in Borujerd city should be done purposefully and according to the level of access to local resources and people's needs, so that it can help improve their quality of life. There is a difference in the distribution of urban facilities between the regions of Borujerd city. In urban development plans, knowing these conditions is useful for optimal distribution of facilities and easy access of citizens to these facilities. Therefore, the plan of the urban development strategy can help the city of Borujerd in order to improve the quality of life in the form of the goals of the urban development strategy.

Keywords: Urban development program, quality of life, four principles of CDS.

Citation: Saremi, M., Arbabi sabzevari, A., Adibi saadinejad, F (2023): **Measuring and evaluating the effective components in the social resilience of Bushehr city.** Journal of Geography and Urban Planning Chashmandaz-E-Zagros, Vol 15, No 57 , PP.1-21

©

The Author(s) **Publisher:** Borujerd Islamic Azad University

DOI:

DOR:

Extended Abstract

The urban development plan (CDS) is a process during which long-term visions of urban development and planning are prepared in such a way that short-term actions are set based on that to achieve the

. **Corresponding author** Meghdad saremi, **Email:** Meghdadsaremi@gmail.com*
, **Tel:** +989106063123

vision. The ultimate goal of this process is to achieve improved urban governance and management, increased economic and social growth, and continued poverty reduction. (Hataminejad, 1390) Iran's urban planning system, which is based on comprehensive and detailed plans, lacks a framework and democratic views. . This system needs to be modified and use new planning approaches such as urban development strategy (CDS) to increase citizens' participation. The expansion of urbanization along with the specific issues and problems of urban life has made it more necessary to pay attention to beneficial strategies to optimize the lives of city residents. (Abbaszadeh et al., 2019) The quality of life is the historical product of cultural, social, economic and political systems and it cannot be explained separately from the above structures. Therefore, the concept of quality of life is a composite variable, and its status depends on the level of development of societies, and it can be defined and enforced by designing and compiling indicators (Shah Hosseini and Tawakli, 2013). It is cultural, social, economic and political and it cannot be explained separately from the above structures. did Therefore, the concept of quality of life is a composite variable and its status depends on the level of development of societies, and it can be defined and implemented by designing and compiling indicators (Shah Hosseini and Tawakoli, 2015). Sustainable development, flexibility, Participation, local government and competitive behavior are the main elements and axis of urban planning based on the urban development strategy. These elements form the basis and skeleton of strategic planning and play a special role in the mentioned process. . These elements form the basis and skeleton of strategic planning and play a special role in the mentioned process. In general, the urban development strategy is based on four principles (livability, competitiveness, bankability, and good urban governance) which show It has been established whether cities are sustainable. Borujerd city is one of the cities which has experienced rapid population growth in the past decades, on the one hand due to its location in one of the rich and fertile plains of Lorestan province and on the other hand due to the economic, administrative, cultural and... , has a significant population in the province and for this reason, it has become the second city of this province in terms of population. . The population of Borujerd city has always been on an upward trend during the studied periods, and its resident population in 1395 has increased by 4.9 times compared to the resident population of 1335. However, this city has also had a more balanced population trend between the years (1365-90). Obviously, this rapid increase has faced the indiscriminate development of physical spaces, which, in addition to the uneven growth of the city, has caused a decrease in the quality of life. It will be citizens. To evaluate the quality of life of citizens, objective and subjective indicators are measured. The main purpose of the research is to investigate the dimensions and approaches of the quality of life and to measure the quality of life in the urban development strategy in Borujerd city. The dimension of urban services in particular is the level of satisfaction with the quality of urban life and reaching the urban development strategy.

Methodology

One of the new topics in urban development plans is the urban development plan. This plan emphasizes the economic growth of the cities and provides development in other aspects by identifying and using the potentials and potential economic possibilities of the city. In other words, by creating, maintaining and promoting sustainable development and providing sustainable financial resources, one can witness the preservation and promotion of a sustainable environment, sustainable social justice, etc. The urban development strategy is the latest approach in urban planning that was proposed by the coalition of cities in 1999 with the aim of promoting sustainable urban development, improving the quality of city administration and management, and systematically and continuously reducing urban poverty. Urban development strategy is a new tool to help development, a tool designed to respond to global tidal changes and alleviate urban poverty and develop local economy. Strategic planning is one of the models that fits the type of environmental changes and innovation. has been The evolution of planning and strategy over the years caused the combination of these two concepts, the result of which is strategic planning. Strategic planning is a type of planning in which the goal is to define and formulate strategies. Since strategy can have a short or long life, strategic planning can be long-term or short-term planning, but it is different from them (Ziyari, 2019). Also, the instrumental urban development strategy emphasizes on the modern capitals of the urban society and cooperative, democratic, systemic and hierarchical objects (Jahani Shakib, 2013). . CDS focuses on strengthening the competitive economy, but at the same time, it also covers environmental,

financial, infrastructure, urban structure and poverty reduction aspects (Hataminejad and Faraji Melai, 2019).

Results and discussion

Investigating the urban development strategy in Borujerd city in terms of principle (livability which includes: objective and subjective indicators) in order to improve the quality of life from a suitable situation which cannot be. In this part, each of the main criteria (ability to live: objective and subjective indicators) has been analyzed based on the average value of 3 using the mean comparison test. If the average value of the indicators is higher than 3, we say that this The condition is good, and if it is close to them, it means that it has an average condition, and if it is less than that, we say that the condition is poor. In any case, it is also important to have a significant value, that the difference between the averages of 3 is also significant. A confidence interval that is lower than the average value of 3 indicates an unfavorable situation that is mentioned in all the criteria of the urban development strategy in Borujerd city in terms of the principle (livability: objective and subjective indicators) in order to improve the quality of life in the city. The score is lower than 3. The results of this test are given in the table below. The standard of objective and subjective indicators in Borujerd city is not at the optimal level, about 80% of the citizens are satisfied with the indicators of the quality of life at an average level and below it. Urban development strategy in Borujerd city in terms of principle (bankability) to improve the quality of life

In this part, each of the main criteria (bankability) has been analyzed based on the average value of 3 using the mean comparison test. If the average value of the indicators is higher than 3, we say that this situation is suitable and if it is close If it is to them, it means that it has an average condition, and if it is less than that, we say that the condition is inappropriate. In any case, the significant value is also important, that the difference between the mean value of 3 is also significant. The table below shows this test. The purpose of this test is to answer the question whether the urban development strategy in terms of principle (the principle of banking) is in a good condition to improve the quality of life in Borujerd city or not. The electronic banking criterion in this table according to the confidence interval is lower than the t-test value and the average difference is 0.108, and the software and security infrastructure criterion is 0.268 according to the average difference. and human infrastructure with an average difference of 0.133 and the criterion of legality with an average difference of 0.241 and the criterion of income stability with an average difference of 1.03 and a criterion compatible with strategic planning with an average difference of 0.120 and an economic efficiency criterion with an average difference of 0.211 and a suitable productivity criterion with an average difference 0.219 and the criterion of feasibility in implementation with an average difference of 2.06. And a confidence interval that is lower than the average level value of 3 indicates an unfavorable situation In all the mentioned criteria, the strategy of urban development in Borujerd city is lower than 3 in terms of principle (bankability) to improve the quality of life in Borujerd city. Urban development strategy in Borujerd city in terms of principle (being competitive) to improve the quality of life

In this part, each of the main criteria (competitiveness) has been analyzed based on the average value of 3 using the average comparison test. If it is them, it means that it has an average condition, and if it is less than that, we say that it is in poor condition. The purpose of this test is to answer the question whether the urban development strategy is in a good condition in terms of principle (being competitive) to improve the quality of life in Borujerd city. The criterion of organizational capacities in this table according to the confidence interval is lower than the t-test value and the average difference is 213.0, and in the standard of public infrastructure according to the average difference is 2.25 and the confidence interval is lower than the average value of 3. and human resources with an average difference of 219.0. Urban development strategy in Borujerd city in terms of principle (good urban governance) to improve the quality of life

T-test (single sample) was used to check the status of the principles of good urban governance, which includes: (participation, rule of law, accountability, responsibility, justice-oriented, transparency, efficiency and effectiveness) of good urban governance in Borujerd city. The measure of participation at the level of Borujerd city is not in a good condition, the reason for this is the unwillingness of the improper management to interfere with the citizens in the city affairs, which results in the absence of any mechanism for the citizens to intervene in the city's administration and development. Conditions

and culture. Participation in city administration, they do not have much activity in cooperation with managers to manage city affairs. Therefore, in this index, there is an unfavorable situation in Borujerd city. There are limitations in order to fulfill the criteria of transparency in management in this area. Studies show that the management system and city officials in this area do not have a desire to be accountable for the decisions they make, and this itself causes an increase Corruption in the city management system that causes lack of transparency. This criterion is also not in a good condition. There is a rule of law regarding this indicator of information regarding city rules and regulations for citizens, which can be seen as a result of the city managers' desire to speed up the process of doing their work, this will reduce people's resistance to the implementation of these plans. The rule of law that is caused by the lack of proper education and culture will lead to the lack of citizenship and the sense of belonging to the city. This criterion is not in a critical situation and it can almost be said that it is below the average level. And the criterion of justice-centered after justice-centered in Borujerd city is in a relatively favorable condition. And it is average, it is far from critical conditions.

Responsiveness and accountability criterion: The accountability of city officials is evaluated as unacceptable and is evaluated as a limitation for the realization of this criterion. The lack of responsibility of city officials in Borujerd city is due to the unnecessary interference of the city council in carrying out municipal affairs, and this leads to the adoption of decisions that are not compatible with the principles of city administration and lead to the dissatisfaction of the residents of some marginal and dilapidated areas of the city. It is about the administrators of the city of Borujerd and how the city is run. And the index of efficiency and effectiveness can be said to be in an unfavorable situation.

Conclusion

The main topic of the urban development strategy is how the public participates in the process of urban development. Strengthening the economy, good security, achieving improved urban governance and management, and achieving economic growth and increasing employment, and as a result, reducing poverty and its continuation will not be possible without the participation of the people of a city. In fact, the urban development strategy can be called a strategic management in the field of urban development, which gives us a practical and localized plan considering all possible cases for the growth and development of the city. The urban development strategy aims to reduce poverty and sustainable development. And promoting participation and creating good urban governance is a tool for balanced growth in cities and their surrounding areas and considers the best option for the future of the city. According to the results obtained by designing a questionnaire using the urban development strategy (CDS) method, using the opinion of executive experts, local officials, popular active groups and different strata of residents of the studied areas of Borujerd city, the limits of the index of the analytical framework of this have been discussed. They are research. In relation to the 4 principles of CDS, it can be said that the average index of livability or the approach of objective and subjective indicators, the average index of good urban governance, the average index of bankability, and the average index of competitiveness, according to the confidence interval that is from the average level of 3 If it is lower, it indicates an unfavorable situation In all the mentioned criteria, the urban development strategy in Borujerd city is lower than 3 in order to improve the quality of life in Borujerd city, so the reason is the unfavorable conditions of the four principles in Borujerd city. The urban development strategy plan can help the city of Borujerd in order to improve the quality of life in the form of the goals of the urban development strategy. Quality of life is an issue dependent on other issues that people understand in different objective and subjective ways. The quality of life originates from two main sources: the self of the subject, which is called its existential value, and the other is a value that can be measured. This quality refers to the two tendencies of the subject: the desired quality and the existing capacity to provide that quality to improve and improve the quality of life in a specific place or for a specific individual or group, is the center of attention of urban planners in all planning systems. . As long as the quality of life is an interdisciplinary subject, the quality of life of each person and the ways to improve it depend on various factors. The quality in the urban space is evaluated based on both objective and subjective approaches and using quantitative and qualitative data. to be The subjective evaluation approach of the quality of life usually includes those studies that use questionnaires and face-to-face interviews to find out the subjective tendencies and tendencies. . But

designers and urban planners should be aware that the result of this measurement cannot always be the same. In general, it can be said that the relationship between the objective indicators of the quality of life in the urban environment and the subjective indicators related to it is indicative of the fact that the improvement of the subjective quality of life through the improvement of the objective conditions in the urban environment is of considerable importance. In fact, the basis of the motivation and purpose of human activities is to improve the objective conditions of one's living environment. Therefore, if the level of satisfaction of the residents increases after improving the objective and environmental conditions, this development process will continue and improve the quality of life.

مقاله پژوهشی

راهبردهای توسعه شهری مبتنی بر رویکرد ارتقای کیفیت زندگی در مرحله های شهری (مطالعه موردی شهر بروجرد)

مقداد صارمی: دانشجوی دکترای جغرافیا و برنامه ریزی شهری، واحد اسلامشهر، دانشگاه آزاد اسلامی، اسلامشهر، ایران
آزاده اربابی سبزواری*: دانشیار گروه جغرافیا و برنامه ریزی شهری، واحد اسلامشهر، دانشگاه آزاد اسلامی، اسلامشهر، ایران.
فاطمه ادیبی سعدی نژاد: استادیار گروه جغرافیا و برنامه ریزی شهری، واحد اسلامشهر، دانشگاه آزاد اسلامی، اسلامشهر، ایران.

دریافت: ۱۴۰۲/۰۸/۱۶ صص ۲۱-۱ پذیرش: ۱۴۰۲/۱۰/۲۱

چکیده

تاریخ استراتژی توسعه شهری در سال ۱۹۹۱ هنگام بوجود آمدن سازمان ائتلاف شهرها بر می گردد. این سازمان با مشارکت "مرکز سکونت های انسانی سازمان ملل متحد" اسناد رسمی آن را منتشر کرد. هدف اصلی مقاله حاضر پیاده سازی اصول چهارگانه (بانکی بودن، قابلیت زندگی، رقابتی بودن، حکمروایی خوب شهری) استراتژی توسعه شهری جهت افزایش کیفیت زندگی شهروندان شهر بروجرد می باشد. از لحاظ متدولوژی تحقیق حاضر با توجه به ماهیت کاربردی-توسعه ای و نحوه گردآوری داده های توصیفی از شاخه پیمایشی می باشد. شیوه تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از تحلیل آمار داده ها با نرم افزار SPSS سنجیده می شود. نتایج کلی تحقیق نشان داد میانگین شاخص قابل زندگی بودن یا رویکرد شاخص های عینی و ذهنی و میانگین شاخص حکمروایی خوب شهری و میانگین شاخص های بانکی بودن و میانگین شاخص های رقابتی بودن به جهت ارتقاء کیفیت زندگی در شهر بروجرد پایین تر از ۳ می باشد پس دلیل شرایط نامطلوب بودن اصول چهارگانه در شهر بروجرد می باشد. این تحقیق، بیانگر آنست: برنامه ریزی توسعه در شهر بروجرد باید هدفمند و متناسب با میزان دسترسی به منابع محلی و نیازهای مردم انجام شود، تا بتواند به بهبود کیفیت زندگی آن ها کمک کند. در توزیع امکانات شهری بین مناطق شهر بروجرد تفاوت وجود دارد، در طرح های توسعه شهری، آگاهی از این شرایط برای توزیع بهینه ی امکانات و دسترسی آسان شهروندان به این امکانات کارساز است. در واقع در هدف برنامه ریزی ها و طرحهای شهری باید توسعه ی همه جانبه و یکپارچه ی محله ها در نظر گرفته شود که در به وجود آمدن شهر زیست پذیر و پایدار ضروری است. لذا طرح راهبرد توسعه شهری می تواند به شهر بروجرد در راستای ارتقای کیفیت زندگی در قالب اهداف استراتژی توسعه شهری کمک نماید.

واژه های کلیدی: استراتژی توسعه شهری، کیفیت زندگی، اصول چهارگانه CDS.

استناد: صارمی، مقداد؛ اربابی سبزواری، آزاده و ادیبی سعدی نژاد فاطمه. (۱۴۰۲). راهبردهای توسعه شهری مبتنی بر رویکرد ارتقای کیفیت زندگی در مرحله های شهری (مطالعه موردی شهر بروجرد) جغرافیا و برنامه ریزی شهری چشم انداز زاگرس، سال ۳، شماره ۵۷، صص ۱-۲۱.

ناشر: دانشگاه آزاد اسلامی، واحد بروجرد

© نویسندگان

DOI:
DOR:

مقدمه

استراتژی توسعه شهری (CDS) فرایندی است که در خلال آن، چشم انداز بلند مدت توسعه و برنامه ریزی شهری به گونه ای تهیه می شود که بر اساس آن، اقدامات عملی کوتاه مدت جهت دست یابی به چشم انداز تدوین می گردد. هدف نهایی این فرایند، دست یابی به مدیریت و حاکمیت شهری بهبود یافته، رشد اقتصادی و اشتغال فزاینده، و کاهش مداوم فقر تداوم این کاهش می باشد. (حاتمی نژاد، ۱۳۹۰) نظام برنامه ریزی شهری ایران که بر پایه طرحهای جامع و تفصیلی بنا نهاده شده، فاقد چهارچوب و دیدگاهی دموکراتیک است. این نظام نیازمند اصلاح و بهره گیری از رویکردهای نوین برنامه ریزی همچون استراتژی توسعه شهری (CDS) برای بالا بردن مشارکت شهروندان است. گسترش شهرنشینی به همراه مسائل و مشکلات خاص زندگی شهری، بیش از پیش ضرورت توجه همه جانبه به راهبردهای سودمند برای بهینه سازی زندگی ساکنان شهرها را لازم ساخته است. (عباس زاده و همکاران، ۱۳۹۰)

کیفیت زندگی محصول تاریخی نظام های فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و سیاسی است و نمی توان آن را مجزا از ساختارهای فوق تبیین کرد. بنابراین مفهوم کیفیت زندگی یک متغیر مرکب می باشد و وضعیت آن به سطح توسعه یافتگی جوامع بستگی دارد و می توان آن را با طراحی و تدوین شاخص هایی، تعریف و اجرا کرد (شاه حسینی و توکلی، ۱۳۹۰) کیفیت زندگی محصول تاریخی نظام های فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و سیاسی است و نمی توان آن را مجزا از ساختارهای فوق تبیین کرد. بنابراین مفهوم کیفیت زندگی یک متغیر مرکب می باشد و وضعیت آن به سطح توسعه یافتگی جوامع بستگی دارد و می توان آن را با طراحی و تدوین شاخص هایی، تعریف و اجرا کرد (شاه حسینی و توکلی، ۱۳۹۵) توسعه پایدار، انعطاف پذیری، مشارکت، حکومت محلی و رفتار رقابتی، عناصر اصلی و محور برنامه ریزی شهری مبتنی بر راهبرد توسعه شهری را تشکیل می دهند. این عناصر پایه و استخوان بندی برنامه ریزی راهبردی را شکل می دهند و یک نقش ویژه ای را در ریافت مذکور ایفا می کنند. بطور کلی راهبرد توسعه شهری بر اساس اصول چهارگانه (قابلیت زندگی، رقابت پذیری، بانک پذیری، و حکمروایی خوب شهری) که نشان گر پایداری شهرها هستند بیان نهاده شده است. (اورعی و فیاض، ۱۳۹۱). شهر بروجرد یکی از شهرهایی می باشد که در دهه های گذشته رشد سریع جمعیت را تجربه کرده است، از یک سو به دلیل استقرار در یکی از دشت های غنی و حاصلخیز استان لرستان و از سوی دیگر با توجه به امکانات اقتصادی، اداری، فرهنگی و... موجود در آن، از جمعیت پذیری قابل توجهی در استان برخوردار است و به همین دلیل، به دومین شهر این استان از نظر تعداد جمعیت نیز تبدیل شده است. جمعیت شهر بروجرد در طول دوره های مورد بررسی، همواره روندی صعودی داشته و جمعیت ساکن آن در سال ۱۳۹۵ نسبت به جمعیت ساکن سال ۱۳۳۵ حدود ۴/۹ برابر شده است. با این حال، این شهر نیز در فاصله سالهای (۹۰-۱۳۶۵) دارای روند جمعیت پذیری

متعادل تری بوده است. بدیهی است این افزایش سریع با توسعه بی رویه فضاهای کالبدی روبرو شده که علاوه بر رشد ناموزون شهرباعث کاهش سطح کیفیت زندگی شهروندان خواهد بود. برای ارزیابی کیفیت زندگی شهروندان از شاخص های عینی و ذهنی مورد سنجش قرار می گیرد. هدف اساسی از تحقیق بررسی شناخت ابعاد و رویکردهای کیفیت زندگی و سنجش میزان کیفیت زندگی در استراتژی توسعه شهری در شهر بروجرد می باشد. این پژوهش به دنبال یافتن ارتباط میان شاخص های کیفیت زندگی نواحی شهر بروجرد به طور عام و رابطه میان این شاخص ها از بعد خدمات شهری به طور خاص و میزان رضایت از کیفیت زندگی شهری و رسیدن به استراتژی توسعه شهری است.

بحث نظری

یکی از رویکردهای نوین در طرح های توسعه شهری، طرح استراتژی توسعه شهری می باشد. این طرح بر رشد اقتصادی شهرها تاکید داشته و با شناسایی و به کارگیری پتانسیل ها و امکانات بالقوه اقتصادی شهر، مبنایی برای توسعه در سایر جوانب را نیز، فراهم می کند. به عبارت دیگر، با ایجاد، حفظ و ارتقا توسعه پایدار و تامین منابع مالی پایدار، می تواند شاهد حفظ و ارتقا یست محیطی پایدار، عدالت اجتماعی پایدار و... بود. استراتژی توسعه شهری جدیدترین رویکرد در برنامه ریزی شهری است که توسط ائتلاف شهرها در سال ۱۹۹۹ با هدف ارتقاء توسعه شهری پایدار، ارتقای کیفیت اداره و مدیریت شهر و کاهش سیستماتیک و مداوم فقر شهری پیشنهاد شده است. استراتژی توسعه شهری، یک ابزار جدید برای کمک به توسعه، یک ابزار طراحی شده برای پاسخ به تغییرات جزرو مدی فراگیر جهانی و تسکین فقر شهری و توسعه اقتصاد محلی می باشد. برنامه ریزی راهبردی، از جمله مدل هایی است که متناسب با نوع تغییرات محیطی نوآوری شده است. سیر تحولات برنامه ریزی و راهبرد طی سال های پی در پی، سبب ترکیب این دو مفهوم شد که حاصل آن برنامه ریزی راهبردی است. برنامه ریزی راهبردی گونه ای از برنامه ریزی است که در آن، هدف تعریف و تدوین راهبردهاست. از آنجایی که راهبرد می تواند عمر کوتاه یا بلند داشته باشد، برنامه ریزی راهبردی می تواند برنامه ریزی بلندمدت یا کوتاه مدت باشد، اما متفاوت از آنهاست (زیاری، ۱۳۸۹)

همچنین راهبرد توسعه شهری ابزاری، بر سرمایه های دورن جامعه شهری و شیه های مشارکتی، دموکراتیک، سستی و سلسله مراتبی تاکید دارد (جهانی شکیب، ۱۳۹۳) فرایند تهیه چشم انداز بلند مدت از آینده شهر است که براساس آن برنامه های اجرایی تهیه می شوند. تمرکز cds بر روی تقویت اقتصاد رقابت پذیر است اما در عین حال جنبه های زیست محیطی مالی، زیرساخت ها، ساختار شهری و کاهش فقر را نیز پوشش می دهد (حاتمی نژاد و فرجی ملایی، ۱۳۹۰)

استراتژی توسعه شهری، برای پایداری توسعه شهرها، براساس چهار اصل کلی بنیان گذاری شده است که عبارتند از: قابلیت زندگی، رقابت پذیری، بانک پذیری، مدیریت و حاکمیت خوب شهری. قابلیت

زندگی شهری قابل زندگی است که همه شهروندان آن از فرصت‌های همسان و یکسان برای شرکت و بهره‌مندی از زندگی اقتصادی، سیاسی و اجتماعی شهر برخوردار باشند.

رقابت پذیری

"فان جیجک" می‌گوید که یک عنصر کلیدی مدیریت شهری برای ایجاد شهر رقابت پذیر، برابر و پایدار، در گروه هماهنگی و یکپارچگی بخش‌های خصوصی و عمومی است تا بتواند از عهده مشکلات اصلی ساکنان شهری برآید (VanJijk, 2006: 6) یکی از اجزای کلیدی در مطالعات و تحلیل‌های CDS تحلیل توان رقابت اقتصادی شهر در سطوح بین‌المللی، ملی و منطقه‌ای است

بانک پذیری

بانک‌پذیری در ارتباط نزدیک با رقابت‌پذیری شهر قرار دارد. به عبارتی شهرهای رقابت‌پذیر شهرهایی هستند که بانک‌پذیر هم باشند. یعنی دارای سیستم مالی شهر کارآمد در استفاده از منابع درآمدی و هزینه‌ای خود هستند. ایجاد سایت‌های اطلاع‌رسانی اینترنتی و تهیه بانک‌های اطلاعاتی آنلاین و به ویژه بانک اطلاعات شهری، در جهت شفافیت بخشیدن به تمامی تصمیمات و عرضه بدون واسطه اطلاعات و همچنین شناساندن مزیت‌های شهر در جهت جذب سرمایه‌های مالی و انسانی کمک زیادی به افزایش توان بانک‌پذیری شهرها خواهد کرد. تجارت الکترونیکی انجام شده در سال ۱۹۹۸ از طریق اینترنت حدود ۴۰ میلیارد دلار بوده که این رقم در پایان سال ۲۰۰۰ به مبلغی در حدود ۱۱۰ میلیارد دلار رسیده است. آمار مذکور ضرورت و جایگاه بانکداری الکترونیکی در تجارت نوین را بیان می‌دارد (کهزادی، ۱۳۸۵: ۸)

مدیریت و حاکمیت خوب شهری

بنابر منشور سازمان ملل متحد حکمرانی خوب شهری اصول به هم وابسته پایداری، برابری، کارآمدی، شفافیت و پاسخگویی، امنیت، فعالیت‌های مدنی و شهروندی را توصف می‌کند. بنابر منشور سازمان ملل متحد حکمرانی خوب شهری اصول به هم وابسته پایداری، برابری، کارآمدی، شفافیت و پاسخگویی، امنیت، فعالیت‌های مدنی و شهروندی را توصف می‌کند. (UN-HABITAT, 2010)

در ایران برای تهیه سند راهبرد توسعه شهری با کمک بانک جهانی و سازمان ائتلاف شهرها تلاش‌هایی صورت گرفته است. در این میان شهرهای قزوین، بندر انزلی و شاهرود به عنوان شهرهای نمونه برای تهیه سنگ راهبرد توسعه شهری انتخاب شده‌اند. علاوه بر آن شهرهایی مانند شیراز، اصفهان و مشهد نیز اقدام به تهیه سنگ چشم انداز توسعه شهری کرده‌اند. پژوهش‌هایی بسیاری نیز در خصوص استراتژی توسعه شهری در قالب مقالات و پایان‌نامه‌ها صورت گرفته است که در بیشتر آنها شاخص‌های توسعه شهری ارزیابی شده است و

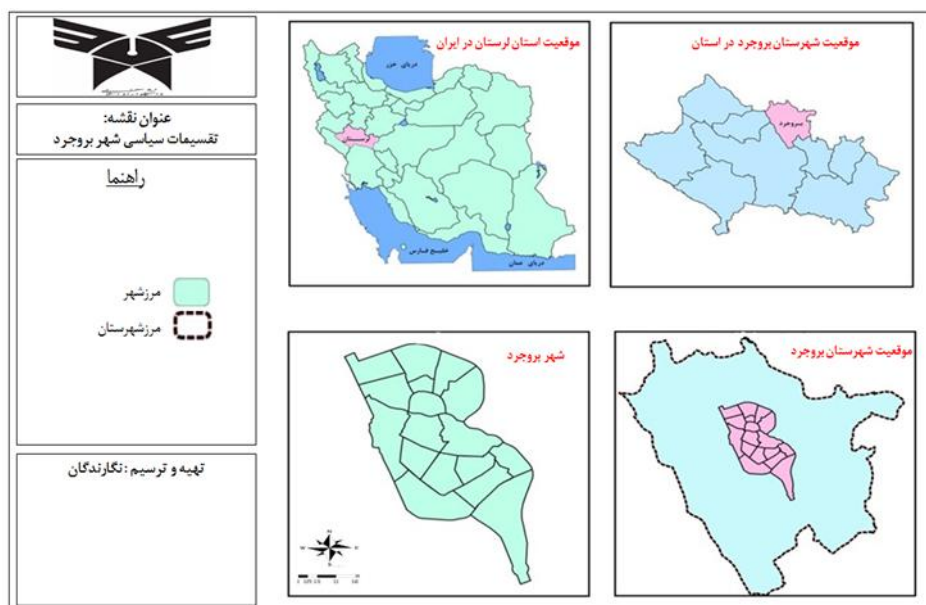
تفاوتی که در این تنوع مطالعات وجود داشته است در روش تحقیق آنها بوده است که برخی از مهمترین آنها به اختصار اشاره شده است. (Biswas, R., Jana, A., Arya, K., & Ramamritham, K. (2019))

حیدری و همکاران (۱۳۹۰) در پژوهشی با عنوان کاربرد استراتژی توسعه شهری در بهبود محله غازان تبریز به این نتیجه رسیدند که علت عدم حاکمیت رویکرد استراتژی توسعه شهری در بهبود محلات غازان، نبود مدیریت یکپارچه در بین ساکنان محله است. در این پژوهش ابعاد کالبدی و فیزیکی محله به کلی فراموش شده و تنها به نقش مشارکت ساکنان در بهبود وضعیت محله تأکید شده است. دزفولی و همکاران (۱۳۹۰) در مقاله ای با عنوان توجه به جایگاه توسعه پایدار محله محوری در طرحهای توسعه شهری با تأکید بر محلات شهر تهران به این نتیجه رسیده است که در برنامه ریزی محلات شهری باید به تمامی فاکتورهای تأثیرگذار توجه شود. این مقاله در زمینه بهبود محلات شهری، تمامی ابعاد را به صورت جامع در کنار هم لازم می داند و نقطه قوت این پژوهش، دید جامع نگر بودن آن است. عطاری و براتی، (۱۳۹۲)، در مقاله ای با عنوان برنامه ریزی استراتژیک جهت ارتقاء کیفیت زندگی شهری در محلات مسکونی کلانشهرها با استفاده از مدل تحلیل شبکه ای ANP نمونه موردی: کلانشهر تبریز، به بررسی برنامه ریزی استراتژیک جهت ارتقاء کیفیت زندگی شهری در محلات مسکونی کلانشهر تبریز بر پایه همین مبانی تئوریک و بر اساس مشارکت دادن مردم در تهیه و تدوین راهبردها و برنامه های اجرایی جهت رسیدن به چشم انداز توسعه ای کلانشهر تبریز که بر اساس برنامه های توسعه ای بالادست و با نظرخواهی محدود نمونه ای پایه گذاری شده، تهیه گردیده است. اکنون با تهیه این گونه برنامه ها و مشارکت گسترده مردم در تعریف راهبردها و برنامه های آن، انتظار می رود روز به روز پیوند بین مردم و مسئولین شهری نزدیکتر و محکمتر شود و در اثر آن بتوان شاهد افزایش سطح رضایتمندی شهروندان و در نتیجه یک رشد و توسعه پایدار و همه جانبه در سطح شهر بود. خوشبین و همکارش (۱۳۹۳) در تحقیقی با عنوان سنجش کیفیت زندگی مطالعه موردی: ناحیه یک شهر بهشهر در این پژوهش تلاش شده است تا یک الگوی سنجش مناسب با انتخاب شاخص های معینی به منظور ارزیابی کیفیت زندگی شهری پیشنهاد شود. این الگوی پیشنهادی در سنجش کیفیت محلات ناحیه یک شهر بهشهر پیاده شده و براساس آن محله ۲-۱ بالاترین کیفیت زندگی در مقایسه با دیگر محلات آن ناحیه داشته است. یزدانی (۱۳۹۴) در کتاب کیفیت زندگی شهری به بررسی برنامه ریزان و سیاست گذاران شهری باید در عین اینکه به شاخص های کالبدی و کمی کیفیت زندگی توجه کنند، به رضایتمندی، آرزوها و ذهنیت شهروندان نسبت به آن شاخص های کمی نیز توجه داشته باشند این کتاب می کوشد با نشان دادن شاخص های مختلف کمی و کیفی کیفیت زندگی و بررسی آسیب شناختی وضعیت ایران از این منظر و ارائه سیاست گذاری های لازم در راستای آن به روشن شدن نظری و راهکارهای عملی بهبود این مولفه در برنامه ریزی شهری یاری رساند. رضای و کریمی (۱۳۹۵) در مقاله ای با عنوان اولویت بندی و تعیین استراتژی های توسعه شهر (CDS) شیراز با استفاده از

AHP» به بررسی ۶ استراتژی اصلی، ساماندهی فضایی، تقویت اقتصاد شهری، زیست پذیری اجتماعی، دسترسی پایدار، محیط زیست و حکمروایی خوب شهر، به همراه استراتژی های فرعی بر اساس درخت سلسله مراتبی ترسیم گردید و پس از تهیه پرسشنامه از متخصصان و مدیران شهری خواسته شد تا بر اساس مقایسه زوجی اولویتها را مشخص سازند. علی اکبری و کاماسی (۱۳۹۷) در پژوهشی با عنوان ارزیابی شاخصهای استراتژی توسعه شهر (CDS) در کلانشهر کرمانشاه نتایج کلی تحقیق نشانگر وضعیت نامطلوب کلانشهر کرمانشاه در چهار شاخص استراتژی توسعه شهری است. مبارکی و همکاران (۱۳۹۸) در مقاله ای با عنوان ارزیابی شاخص های راهبرد توسعه شهری (CDS) در زنجان پرداختند نتایج نشان می دهد با استفاده روش های وزن دهی به شاخص ها و معیارهای ارزیابی، توسط روش عکس پذیری رتبه ای، شاخص بانک پذیری رتبه اول، شاخص رقابت پذیری رتبه دوم، شاخص قابلیت زندگی رتبه سوم و شاخص مدیریت شهری رتبه چهارم را کسب کردند. و با تکنیک سوات (SWOT) نشان می دهد که بهترین راهبرد برای شهر زنجان راهبرد (تهاجمی) می باشد که با بهره گیری از نقاط قوت از فرصت ها استفاده می شود.

موقعیت جغرافیایی شهر بروجرد

شهر بروجرد در شمال استان لرستان، در ۴۸ درجه و ۴۰ دقیقه طول شرقی و ۳۳ درجه و ۵۴ دقیقه عرض شمالی واقع است (پورتال شهرداری بروجرد، ۱۳۸۹). طبق آخرین تقسیمات کشوری، شهرستان بروجرد شامل دو شهر (بروجرد و اشترینان) دو بخش (مرکزی و اشترینان) و هفت دهستان و ۱۸۸ آبادی است. بخش مرکزی شهرستان بروجرد یکی از دو بخش تشکیل دهنده شهرستان بروجرد در استان لرستان است، ساکنان این بخش بیشتر ساکن شهر بروجرد هستند. مرکز این بخش شهر بروجرد است که مرکز شهرستان بروجرد می باشد و از شهرهای بزرگ و پررونق استان لرستان است

شکل ۱- موقعیت جغرافیایی شهر بروجرد

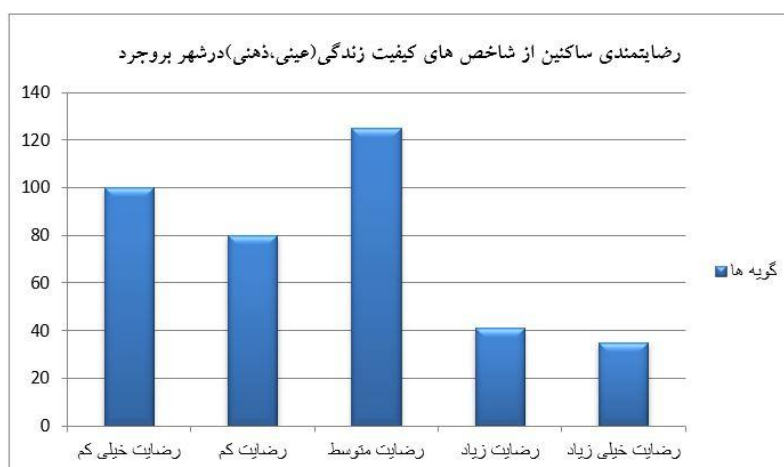
یافته های پژوهش

بررسی استراتژی توسعه شهری در شهر بروجرد به لحاظ اصل (قابلیت زندگی که شامل : شاخص های عینی و ذهنی) جهت ارتقاء کیفیت زندگی از جایگاه مناسبی برخوردار نمی باشد.

جدول ۱- میزان رضایت مندی استراتژی توسعه شهری در شهر بروجرد به لحاظ اصل (قابلیت زندگی: شاخص های عینی و ذهنی)

گویه ها	فراوانی	درصد	درصد تجمعی
رضایت خیلی کم	۱۰۰	۲۶/۵	۲۶/۵
رضایت کم	۹۰	۲۰/۵	۴۷
رضایت متوسط	۱۲۸	۳۳	۸۰
رضایت زیاد	۳۰	۱۰/۷	۹۰/۷
رضایت خیلی زیاد	۳۵	۹/۳	۱۰۰

منبع: (یافته های پژوهش ۱۴۰۰)

نمودار ۱- میزان رضایت مندی استراتژی توسعه شهری در شهر بروجرد به لحاظ اصل (قابلیت زندگی: شاخص های عینی و ذهنی)

منبع: (یافته های پژوهش ۱۴۰۰)

در این قسمت هرکدام از معیارهای اصل (قابلیت زندگی: شاخص های عینی و ذهنی) براساس مقدار حد وسط یعنی ۳ با استفاده از آزمون مقایسه میانگین در یک روه مورد تحلیل قرار گرفته است. اگر مقدار میانگین شاخص ها بالاتر از ۳ باشد می گوئیم که این وضعیت مناسب است و اگر نزدیک به آنها باشد یعنی

وضعیت متوسطی داشته و اگر کمتر از آن باشد می گوئیم وضعیت نامناسب است. در هر صورت مقدار معناداری نیز اهمیت دارد که تفاوت مقدار میانگین ها از ۳ معنادار نیز باشد. فاصله اطمینان که از مقدار سطح متوسط ۳ پایین تر باشد نشان دهنده وضعیت نامطلوب بودن می باشد که در همه معیارها ذکر شده استراتژی توسعه شهری در شهر بروجرد به لحاظ اصل اصل (قابلیت زندگی: شاخص های عینی و ذهنی) جهت ارتقاء کیفیت زندگی در شهر بروجرد پایین تر از ۳ می باشد. درجدول زیر نتایج این آزمون آورده شده است.

جدول ۲- جدول آزمون تی تک نمونه ارزیابی معیارهای قابلیت زندگی یا با شاخص رویکردهای عینی جهت

ارتقاء کیفیت زندگی در شهر بروجرد

معیارهای (اصل بانکی بودن)	مقدار تست : ۳					T	معیارهای (اصل بانکی بودن)
	فاصله اطمینان		آماره	اختلاف میانگین	سطح معناداری sig		
	حد بالا	حد پایین					
مطلوب	۰.۰۷۳	-۰.۱۱۶	۳۸۳	۰.۱۰۸	۰.۰۰۱	۳.۲۱۲	بانکداری الکترونیک
نامطلوب	-۰.۰۴۱	-۰.۰۷۸	۳۸۳	۰.۲۶۸	۰.۰۰۰	۱.۸۴	زیرساخت های نرم افزاری و امنیتی
نامطلوب	-۰.۱۴۳	-۰.۱۸۱	۳۸۳	۰.۲۰۳	۰.۰۰۰	۱.۳۲	زیرساختهای مالی و قانونی
نامطلوب	-۰.۱۵۲	-۰.۰۷۳	۳۸۳	۰.۱۳۳	۰.۰۰۲	۱.۱۱	زیرساختهای انسانی
نامطلوب	-۲.۵۱	-۲.۳۷	۳۸۳	۰.۲۴۱	۰.۰۰۰	۲.۳۴	قانونی بودن
نامطلوب	-۳.۱۹	-۲.۰۳	۳۸۳	۱.۰۳	۰.۰۰۰	۲.۱۷	ثبات درآمدی
نامطلوب	-۲.۳۶	-۱.۰۹	۳۸۳	۰.۱۲۰	۰.۰۰۱	۱.۲۰	سازگار بابرنامه ریزی استراتژیک
نامطلوب	-۱.۱۳	-۲.۶۱	۳۸۳	۰.۲۱۱	۰.۰۰۰	۳.۰۱	کارایی اقتصادی
نامطلوب	-۲.۱۰	-۲.۰۷	۳۸۳	۰.۲۱۹	۰.۰۰۰	۲.۵۶	بهره وری مناسب
نامطلوب	-۰.۱۱	-۲.۳۷	۳۸۳	۲.۰۶	۰.۰۰۰	۳.۲۳	امکان پذیری در اجرا

منبع: (یافته های پژوهش ۱۴۰۰)

جدول ۳- جدول آزمون تی تک نمونه ارزیابی معیارهای قابلیت زندگی یا شاخص رویکردهای عینی جهت

ارتقاء کیفیت زندگی در شهر بروجرد

رتبه	مقدار تست : ۳					اصل قابل زندگی بودن: با شاخص رویکردهای ذهنی	
	فاصله اطمینان		آماره	اختلاف میانگین	سطح معناداری sig		T
	حد پایین	حد بالا					
نامطلوب	-۰.۱۲۱	-۰.۲۳۱	۳۸۳	۰.۱۴۵	۰.۰۰۰	۲.۱۴	رضایتمندی از بهداشت و درمان
نسبتاً مطلوب	+۳.۰۲	-۱.۱۸	۳۸۳	۰.۲۵۱	۰.۰۰۰	۲.۱۹	تندرستی و سلامت
نامطلوب	-۰.۲۱۳	-۱.۰۸	۳۸۳	۰.۲۰۳	۰.۰۰۱	۳.۰۷	رضایت از شرایط خدمات شهری
نامطلوب	-۲.۱۸	-۰.۷۹	۳۸۳	۰.۱۲۰	۰.۰۰۰	۲.۲۱	حس ایمنی

معیار شاخص‌های عینی و ذهنی در شهر بروجرد در حد مطلوبی نمی‌باشد حدود ۸۰ درصد از شهروندان از شاخص‌های کیفیت زندگی رضایتی در حد متوسط و پایین‌تر از آن دارند. بدین ترتیب می‌توان گفت که نتایج این تحقیق در مجموع حاکی از متوسط به پایین بودن میزان رضایتمندی شهروندان از شاخص‌های کیفیت زندگی در بروجرد می‌باشد.

استراتژی توسعه شهری در شهر بروجرد به لحاظ اصل (بانکی بودن) جهت ارتقاء کیفیت زندگی

در این قسمت هرکدام از معیارهای اصل (بانکی بودن) براساس مقدار حد وسط یعنی ۳ با استفاده از آزمون مقایسه میانگین در یک رده مورد تحلیل قرار گرفته است. اگر مقدار میانگین شاخص‌ها بالاتر از ۳ باشد می‌گوییم که این وضعیت مناسب است و اگر نزدیک به آنها باشد یعنی وضعیت متوسطی داشته و اگر کمتر از آن باشد می‌گوییم وضعیت نامناسب است. در هر صورت مقدار معناداری نیز اهمیت دارد که تفاوت مقدار میانگین‌ها از ۳ معنادار نیز باشد. در جدول زیر این آزمون آورده شده است.

هدف از انجام این آزمون این است که به این سؤال پاسخ داده شود که آیا استراتژی توسعه شهری به لحاظ اصل (اصل بانکی بودن) جهت ارتقاء کیفیت زندگی در شهر بروجرد وضعیت مناسبی دارد یا خیر. معیار بانکداری الکترونیک در این جدول با توجه به فاصله اطمینان که از مقدار تی تست پایین‌تر می‌باشد و اختلاف میانگین ۰.۱۰۸ می‌باشد و در معیار زیرساخت‌های نرم افزاری و امنیتی با توجه به اختلاف میانگین ۰.۲۶۸ است و زیرساخت‌های انسانی نیز با اختلاف میانگین ۰.۱۳۳ و معیار قانونی بودن با اختلاف میانگین ۰.۲۴۱ و معیار ثبات درآمدی با اختلاف میانگین ۱.۰۳ و معیار سازگار با برنامه ریزی استراتژیک با اختلاف میانگین ۰.۱۲۰ و معیار کارایی اقتصادی با اختلاف میانگین ۰.۲۱۱ و معیار بهره‌وری مناسب با اختلاف میانگین ۰.۲۱۹ و معیار امکان‌پذیری در اجرا با اختلاف میانگین ۲.۰۶ می‌باشد و فاصله اطمینان

که از مقدار سطح متوسط ۳ پایین تر باشد نشان دهنده وضعیت نامطلوب بودن می باشد که در همه معیارها ذکر شده استراتژی توسعه شهری در شهر بروجرد به لحاظ اصل (بانکی بودن) جهت ارتقاء کیفیت زندگی در شهر بروجرد پایین تر از ۳ می باشد.

جدول ۴- جدول آزمون تی تک نمونه ارزیابی معیارهای بانکی بودن جهت ارتقاء کیفیت زندگی در شهر

بروجرد

معیارهای (اصل بانکی بودن)	مقدار تست : ۳					
	فاصله اطمینان		آماره	اختلاف میانگین	سطح معناداری sig	T
	حد بالا	حد پایین				
بانکداری الکترونیک	۰.۰۷۳	-۰.۱۱۶	۳۸۳	۰.۱۰۸	۰.۰۰۱	۳.۲۱۲
زیرساخت های نرم افزاری و امنیتی	-۰.۰۴۱	-۰.۰۷۸	۳۸۳	۰.۲۶۸	۰.۰۰۰	۱.۸۴
زیرساختهای مالی و قانونی	-۰.۱۴۳	-۰.۱۸۱	۳۸۳	۰.۲۰۳	۰.۰۰۰	۱.۳۲
زیرساختهای انسانی	-۰.۱۵۲	-۰.۰۷۳	۳۸۳	۰.۱۳۳	۰.۰۰۲	۱.۱۱
قانونی بودن	-۲.۵۱	-۲.۳۷	۳۸۳	۰.۲۴۱	۰.۰۰۰	۲.۳۴
ثبات درآمدی	-۳.۱۹	-۲.۰۳	۳۸۳	۱.۰۳	۰.۰۰۰	۲.۱۷
سازگار بابرنامه ریزی استراتژیک	-۲.۳۶	-۱.۰۹	۳۸۳	۰.۱۲۰	۰.۰۰۱	۱.۲۰
کارایی اقتصادی	-۱.۱۳	-۲.۶۱	۳۸۳	۰.۲۱۱	۰.۰۰۰	۳.۰۱
بهره وری مناسب	-۲.۱۰	-۲.۰۷	۳۸۳	۰.۲۱۹	۰.۰۰۰	۲.۵۶
امکان پذیری در اجرا	-۰.۱۱	-۲.۳۷	۳۸۳	۲.۰۶	۰.۰۰۰	۳.۲۳

منبع: (یافته های پژوهش ۱۴۰۰)

استراتژی توسعه شهری در شهر بروجرد به لحاظ اصل (رقابتی بودن) جهت ارتقاء کیفیت زندگی

در این قسمت هرکدام از معیارهای اصل (رقابتی بودن) براساس مقدار حد وسط یعنی ۳ با استفاده از آزمون مقایسه میانگین در یک روه مورد تحلیل قرار گرفته است. اگر مقدار میانگین شاخص ها بالاتر از ۳ باشد می گوئیم که این وضعیت مناسب است و اگر نزدیک به آنها باشد یعنی وضعیت متوسطی داشته و اگر کمتر از آن باشد می گوئیم وضعیت نامناسب است. در هر صورت مقدار معناداری نیز اهمیت دارد که تفاوت مقدار میانگین ها از ۳ معنادار نیز باشد. در جدول زیر این آزمون آورده شده است.

هدف از انجام این آزمون این است که به این سؤال پاسخ داده شود که آیا استراتژی توسعه شهری به لحاظ اصل (رقابتی بودن) جهت ارتقاء کیفیت زندگی در شهر بروجرد وضعیت مناسبی دارد یا خیر. معیار

ظرفیتهای سازمانی در این جدول با توجه به فاصله اطمینان که از مقدار تی تست پایین تر می باشد و اختلاف میانگین ۰.۲۱۳ می باشد و در معیار زیرساختهای عمومی با توجه به اختلاف میانگین ۲.۲۵ و فاصله اطمینان که از مقدار سطح متوسط ۳ پایین تر است و منابع انسانی نیز با اختلاف میانگین ۰.۲۱۹ می باشد.

جدول ۵- جدول آزمون تی تک نمونه ارزیابی معیارهای رقابتی بودن جهت ارتقاء کیفیت زندگی در شهر بروجرد

معیارهای (رقابتی بودن)	مقدار تست : ۳					
	فاصله اطمینان		آماره	اختلاف میانگین	سطح معناداری sig	T
	حد بالا	حد پایین				
ظرفیتهای سازمانی	-۰.۲۲۹	-۰.۱۱۲	۳۸۳	۰.۲۱۳	۰.۰۰۰	۳.۳۰
زیرساختهای عمومی	-۲.۰۱	-۲.۰۳	۳۸۳	۰.۱۰۱	۰.۰۰۰	۲.۲۵
منابع انسانی	-۰.۱۲۴	-۱.۹۳	۳۸۳	۰.۲۱۹	۰.۰۰۰	۲.۱۲

منبع: (یافته های پژوهش ۱۴۰۰)

استراتژی توسعه شهری در شهر بروجرد به لحاظ اصل (حکروایی خوب شهری) جهت ارتقاء کیفیت زندگی

برای بررسی وضعیت معیارهای اصل حکروایی خوب شهری که شامل: (مشارکت، قانون مداری، پاسخگویی، مسئولیت پذیری، عدالت محوری، شفافیت، کارایی و اثربخشی) حکروایی خوب شهری شهر بروجرد از آزمون تی تست (تک نمونه) استفاده شده است. بدین منظور هریک از شاخص های ۷ گانه حکروایی خوب شهری در شهر بروجرد مورد سنجش قرار گرفته و در نهایت با (کامپیوت) کردن معیارها وضعیت کلی را در جدول شماره ۶ بررسی گردیده شده است.

جدول ۶- جدول آزمون تی تک نمونه ارزیابی معیارهای حکمروایی خوب شهری جهت ارتقاء کیفیت زندگی در شهر

بروجرد

معیارهای (حکمروایی خوب شهری)	مقدار تست : ۳					T	معیارهای (حکمروایی خوب شهری)
	فاصله اطمینان		آماره	اختلاف میانگین	سطح معناداری sig		
	حد بالا	حد پایین					
مشارکت	-۰.۱۲۸	-۰.۱۰۲	۳۸۳	۰.۱۵۱	۰.۰۰۰	۱.۱۱	نامطلوب
قانونمندی	-۱.۳۵	-۲.۰۳	۳۸۳	۰.۲۴۸	۰.۰۰۲	۲.۲۵	نامطلوب
پاسخگویی	-۲.۳۶	-۱.۵۲	۳۸۳	۰.۲۳۰	۰.۰۰۰	۲.۰۳	نامطلوب
مسئولیت پذیری	-۰.۱۳۱	+۳.۳۵	۳۸۳	۰.۱۰۹	۰.۰۰۱	۱.۰۳۱	نامطلوب
عدالت محوری	-۱.۲۰	+۳.۱۲	۳۸۳	۰.۲۱۵	۰.۰۰۱	۳.۲۸	نسبتا مطلوب
شفافیت	-۱.۰۴	-۱.۲۱	۳۸۳	۱.۳۶	۰.۰۰۰	۲.۱۰	نامطلوب
کارایی و اثربخشی	-۱.۰۲	-۳.۶۲	۳۸۳	۲.۶۳	۰.۰۰۱	۳.۱۵	نامطلوب

منبع: (یافته های پژوهش ۱۴۰۰)

معیار مشارکت در سطح شهر بروجرد در وضعیت خوبی قرار ندارد دلیل این امر تمایل نداشتن مدیریت نامناسب به دخالت شهروندان در امور شهری است که نتیجه آن نبودن هیچ سازوکاری برای مداخله شهروندان در روند اداره و توسعه شهر است از سویی خود شهروندان نیز به دلیل آگاهی نداشتن و همچنین نبودن شرایط و فرهنگ. مشارکت در اداره شهر فعالیت چندانی در مشارکت با مدیران برای اداره امور شهر ندارند. پس در این شاخص وضعیت نامطلوبی در شهر بروجرد وجود دارد. برای تحقق معیار شفافیت در مدیریت در این محدوده محدودیت وجود دارد بررسی ها نشان می دهد، سیستم مدیریت و مسئولان شهری در این محدوده تمایلی به پاسخگویی در قبال تصمیماتی که می گیرند ندارند و این خود موجب افزایش فساد در سیستم مدیریت شهری که باعث نبود شفافیت است. این معیار هم در وضعیت خوبی قرار ندارد. قانون مداری در خصوص این شاخص اطلاع رسانی در خصوص ضوابط و مقررات شهری برای شهروندان وجود دارد که این عامل را می توان ناشی از میل مدیران شهری برای تسریع در روند انجام کارهایشان دانست این امر موجب کاهش مقاومت مردم در برابر اجرای این طرح ها خواهد بود. معیار قانونمندی که ناشی از عدم آموزش و فرهنگ سازی درست است منجر به عدم شکل گیری شهروندی و احساس تعلق به شهر خواهد شد. این معیار در وضعیت بحرانی قرار ندارد و تقریباً می تواند گفت در حد پایین تر از حد متوسط می باشد. و معیار عدالت محوری بعد عدالت محوری در شهر بروجرد در وضعیت نسبتاً مطلوبی برخوردار می باشد. و در حد متوسط می باشد از شرایط بحرانی فاصله دارد. معیار پاسخ گویی و مسئولیت پذیری: مسئولیت پذیری مسولان شهری در حد غیر قابل قبول ارزیابی شده و به عنوان

محدودیت برای تحقق این معیار ارزیابی می شود. کم بودن مسولیت مسئولان شهری در شهر بروجرد به این دلیل است که دخالت های بیجا شورای شهر در انجام امور شهرداری و این امر موجب اتخاذ تصمیماتی می شود که با اصول اداره شهر تناسب چندانی ندارد و منجر به نارضایتی ساکنین برخی محلات حاشیه نشین و فرسوده شهر می گردد از مدیران شهر بروجرد و نحوه اداره شهر می شود. و شاخص کارایی و اثربخشی را می توان گفت در وضعیت نامطلوبی می باشد.

نتیجه گیری

اصل موضوع استراتژی توسعه شهری چگونگی اشتراک عموم مردم در پروسه شهرسازی است. تقویت اقتصاد، امنیت خوب، دستیابی به مدیریت و حاکمیت شهری بهبود یافته و دستیابی به رشد اقتصادی و اشتغال فزاینده و در نتیجه آن کاهش فقر و تداوم آن بدون مشارکت مردم یک شهر امکان پذیر نخواهد بود. در واقع می توان استراتژی توسعه شهری را یک مدیریت استراتژیک در حوزه شهرسازی نامید که با در نظر داشت همه موارد ممکن برای رشد و توسعه شهر یک برنامه عملی و بومی سازی شده به ما می دهد. استراتژی توسعه شهری با هدف کاهش فقر و توسعه پایدار و ارتقای مشارکت و ایجاد حکومت داری خوب شهری ابزاری برای رشد متعادل در شهرها و مناطق اطراف آنها است و بهترین گزینه را برای آینده شهر در نظر می گیرد. با توجه به نتایج بدست آمده با طراحی پرسشنامه به روش استراتژی توسعه شهری (CDS) با استفاده از نظر کارشناسان اجرایی، مسئولین محلی، گروه های فعال مردمی و اقشار مختلف ساکنین مناطق شهر بروجرد مورد مطالعه پرداخته شده است در مجموع حدود شاخص چارچوب تحلیلی این تحقیق می باشند. در رابطه با اصل ۴ گانه CDS می توان گفت میانگین شاخص قابل زندگی بودن یا رویکرد شاخص های عینی و ذهنی و میانگین شاخص حکمروایی خوب شهری و میانگین شاخص های بانکی بودن و میانگین شاخص های رقابتی بودن با توجه به فاصله اطمینان که از مقدار سطح متوسط ۳ پایین تر باشد نشان دهنده وضعیت نامطلوب بودن می باشد که در همه معیارها ذکر شده استراتژی توسعه شهری در شهر بروجرد به جهت ارتقاء کیفیت زندگی در شهر بروجرد پایین تر از ۳ می باشد پس دلیل شرایط نامطلوب بودن اصول چهارگانه در شهر بروجرد می باشد. طرح راهبرد توسعه شهری می تواند به شهر بروجرد در راستای ارتقای کیفیت زندگی در قالب اهداف استراتژی توسعه شهری کمک نماید.

کیفیت زندگی موضوعی است وابسته به موضوعات دیگر که افراد آن را از روش های مختلف عینی و ذهنی درک می کنند. کیفیت زندگی از دو منبع اصلی سرچشمه می گیر: نفس موضوع، که ارزش وجودی آن خواننده می شود و دیگری ارزشی که قابل اندازه گیری است. این کیفیت اشاره به دو تمایل موضوع دارد: کیفیت مطلوب و ظرفیت موجود برای تأمین آن کیفیت به بهبود و ارتقاء کیفیت زندگی در یک مکان خاص یا برای فرد یا گروهی مشخص، مرکز توجه برنامه ریزان شهری در تمام نظام های برنامه ریزی است. تا زمانی که کیفیت زندگی موضوعی است میان رشته ای، کیفیت زندگی هر فرد و شیوه های ارتقاء آن وابسته

به عوامل مختلفی است. کیفیت در فضای شهری هم براساس رویکردهای عینی و هم براساس رویکردهای ذهنی و با استفاده از داد‌های کمی و کیفی ارزیابی می‌شود. رویکرد ارزیابی ذهنی کیفیت زندگی معمولاً شامل آن دسته از مطالعات است که از پرسشنامه و مصاحبه‌های حضوری برای پی بردن به تمایلها و گرایشهای ذهنی استفاده می‌شود. اما طراحان و برنامه ریزان شهری باید آگاه باشند که نتیجه این اندازه گیری نمی‌تواند همواره مشابه باشد. به طور کلی می‌توان گفت که رابطه میان شاخص‌های عینی کیفیت زندگی در محیط شهری و شاخص‌های ذهنی مربوط به آن گویای این واقعیت است که بهبود کیفیت زندگی ذهنی از طریق بهبود شرایط عینی در محیط شهری از اهمیت قابل توجهی برخوردار است. در واقع اساس انگیزه و هدف فعالیت‌های انسانی، بهبود شرایط عینی محیط زندگی خود است. بنابراین اگر سطح رضایت ساکنان بعد از بهبود شرایط عینی و محیطی، ارتقاء پیدا کند، این روند توسعه ادامه پیدا کرده و بهبود کیفیت زندگی را به دنبال خواهد داشت.

اصول استراتژی توسعه شهری

اصول فوق چهار رکن اساسی استراتژی توسعه شهری را تشکیل می‌دهند که بشرح زیر توضیح داده می‌شوند:

➤ قابل زندگی بودن

- شهری قابل زندگی است که در آن همه ساکنین از فرصتهای یکسان برای مشارکت و بهره‌مندی از زندگی اقتصادی و سیاسی شهر برخوردار باشند.

➤ رقابتی بودن

- شهرهای رقابتی شهرهایی هستند که اقتصاد قوی با رشد اشتغال، در آمد و سرمایه‌گذاری همه جانبه دارند؛
- لازمه توسعه کارآمد شهری فراهم آوردن شرایط مناسب برای افزایش بهره‌وری افراد و مؤسسات است؛
- در شهرهای رقابتی، تولید، سرمایه‌گذاری، اشتغال و تجارت به شکل پویا و در ارتباط با فرصت‌های بازار شکل می‌گیرند.

➤ قابل بانکی بودن

- شهرهای بانکی شهرهایی هستند که دارای سیستم مالیه شهری کارآمد در استفاده از منابع در آمدی و هزینه‌ای خود هستند.

➤ مدیریت و حاکمیت خوب شهری

- حاکمیت شهری به استفاده از قدرت برای اداره توسعه اجتماعی و اقتصادی شهر گفته می‌شود.

منابع و ماخذ

- مبارکی، امید، سرور، هوشنگ، حاتمی، فتح اله، (۱۳۹۸)، ارزیابی شاخص های راهبرد توسعه شهری (CDS) در زنجان، فصلنامه مطالعات مدیریت شهری سال یازدهم، شماره سی و هشتم، صص ۸-۲۳.
- انطباق پذیری راهبرد توسعه شهری در نظام برنامه ریزی شهری ایران (نمونه مورد مطالعه: شهر شاهرود)
- نویسندگان: فاطمه جهانی شکیب، سیده آل محمد، اسماعیل صالحی،
- نشریه جغرافیا و مطالعات محیطی « بهار ۱۳۹۳ شماره ۹
- کلیدواژه: راهبرد توسعه شهری (CDS)، فرآیند برنامه ریزی، طرح جامع، برنامه ریزی راهبردی، شهر
- حیدری چپانه رحیم، رضاطبع ازگمی سیده خدیجه، معتمدی مهر اکبر، (۱۳۹۰)، کاربرد استراتژی توسعه شهری در بهبود محله غازان تبریز، پژوهش و برنامه ریزی شهری، دوره ۳، شماره ۹، صص ۳۵ - ۵۶
- خوشبین، نجمه، شیخ الاسلامی، علیرضا (۱۳۹۳)، سنجش کیفیت زندگی، مطالعه موردی: ناحیه یک شهر بهشهر، فصلنامه جغرافیا و برنامه ریزی شهری و زاگرس (۱۴۱۴) - ۱۴.
- یزدانی، مجتبی، (۱۳۹۴)، کیفیت زندگی شهری، تهران، انتشارات تپسا.
- رضایی، محمدرضا، کریمی، ببرز، (۱۳۹۵)، اولویت بندی و تعیین استراتژی های توسعه شهر (CDSs) شیراز با استفاده از AHP، فصلنامه علمی - پژوهشی پژوهش و برنامه ریزی شهری، مقاله ۵، دوره ۷، شماره ۲۴، شماره ۴۳-۶۰.
- علی اکبری و کماسی (۱۳۹۷) در پژوهشی با عنوان ارزیابی شاخصهای استراتژی توسعه شهر (CDS) در کلانشهر کرمانشاه

- Wong, S. W., Tang, B. S., & Van Horen, B. (2006). Strategic urban management in China: A case study of Guangzhou Development District. *Habitat international*, 30(3), 645-667.
- UN- HABITAT (2009). Local Democracy and Decentralization in East and Southern Africa. [www.un habitat.org](http://www.unhabitat.org).
- Biswas, R., Jana, A., Arya, K., & Ramamritham, K. (2019). A good-governance framework for urban management. *Journal of Urban Management*, 8(2), 225-236.